

Współpraca UPWr z uniwersytetem w Kijowie przed i po rosyjskiej agresji na Ukrainę

W burzliwych czasach

Już przeszło dekadę naukowcy z Wrocławia i Kijowa współdziałają na polu geodezji. Teraz, kiedy w Ukrainie wybuchła wojna, wcześniej nawiązane kontakty wykorzystywane są w niesieniu pomocy kolegom ze Wschodu.

Olgierd Kempa

Narodowy Uniwersytet Biozasobów i Zarządzania Naturą Ukrainy (NUBiZNU) w Kijowie to ukraińska uczelnia o profilu rolniczym. Założona jako wydział rolniczy utworzonej w 1898 r. Politechniki Kijowskiej, obecnie jest jedną z najważniejszych placówek wyższych kształcących na kierunkach przyrodniczych w Ukrainie. Na 13 wydziałach w Kijowie i 10 oddziałach zamiejscowych studiuje 26 tys. studentów i ponad 600 doktorantów. Uniwersytet zatrudnia ponad 2600 pracowników naukowych i pedagogicznych, w tym około 300 profesorów i doktorów nauk, ponad 1000 docentów i kandydatów nauk.

Jednym z wiodących wydziałów NUBiZNU jest Wydział Gospodarki Przestrzennej. Składa się on z pięciu instytutów, gdzie kształcą się specjaliści (licencjaci i magistry) z zakresu wdrażania reformy stosunków ziemskich, gospodarowania gruntami, a także urzędzeń rolnych, państwowego katastru

Fot. z archiwum Olgierda Kempy

Autor artykułu na tle gmachu parlamentu Ukrainy przed posiedzeniem Komisji Ziemskiej, luty 2018 r.

ziemskiego, geodezyjnego wspomaganie gospodarowania gruntami.

• Nauka i dydaktyka

Współpraca między Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu (UPWr) a NUBiZNU w zakresie geodezji trwa już ponad 10 lat. Ma ona wymiar naukowy

i dydaktyczny. W ramach programów Erasmus+ oraz Tołpy (specjalne stypendium UPWr skierowane do studentów i naukowców ze wschodu) odbywały się wymiany pracowników obu uczelni. Z kolei wymiana doświadczeń przyniosła wspólne publikacje i projekty zamawiane przez ministerstwa Ukrainy, w których naukowcy z UPWr uczestniczyli jako konsultanci.

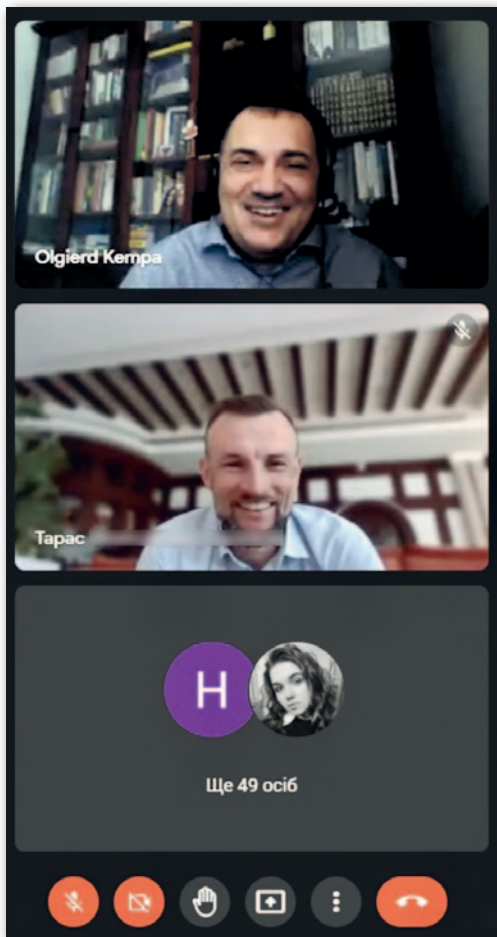
Za dobry przykład może posłużyć przedsięwzięcie realizowane w latach 2019–2021 pn. „Opracowanie mechanizmów masowej wyceny nieruchomości dla potrzeb prawidłowej regulacji stosunków gruntowych”. Współpraca z zakresu geodezji zaowocowała też moim wystąpieniem na posiedzeniu Komisji Ziemskiej Parlamentu Ukrainy poświęconej polskim doświadczeniom w prowadzeniu prac urządzeniowo-rolnych i możliwości ich implementacji w warunkach ukraińskich.

Na uwagę zasługują również organizowane przez NUBiZNU spotkania praktyków, administracji i wykonawstwa w ramach „okrągłego stołu”, odbywające się raz na miesiąc czy dwa.

Fot. z archiwum Olgierda Kempy

Delegacja z Polski (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, UWM w Olsztynie, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Akademia Kaliska, Stowarzyszenie Rzeczoznawców Majątkowych) i Mołdawii wraz z gospodarzami „okrągłego stołu”, listopad 2018 r. Dyskusja dotyczyła masowej wyceny dla potrzeb katastru

Fot. NUBiZNU

Autor artykułu – organizator i tłumacz, oraz dziekan prof. Taras – gość honorowy. Spotkanie ze studentami w ramach międzynarodowego wykładu 21 stycznia br.

Po wykładzie wprowadzającym odbywa się dyskusja, podczas której przedstawiciele różnych stron przedstawiają swoje poglądy, dążąc do konsensusu. Wyniki tych obrad bardzo często mają odzwierciedlenie w późniejszych rozwiązaniach prawnych procedowanych w Ukrainie. W tej specyficznej naradzie biorą też udział studenci. Przedstawiciele UPWr nierzadko byli zapraszani do wygłaszania wykładów wprowadzających.

Wymiana doświadczeń odbywa się również na poziomie dobrych praktyk. Po jednej z wizyt dziekana Wydziału Gospodarki Przestrzennej uczelni wrocławskiej studenci uniwersytetu w Kijowie, wzorem studentów UPWr, na zajęcia praktyczne zaczęli chodzić w kamizelkach odbłaskowych.

• Początek roku

Ostatnim epizodem współpracy przed wybuchem wojny były wykłady on-line dla polskich i ukraińskich studentów przeprowadzone 21 stycznia br. Podczas dwóch bloków omawiano zagadnienia związane z:

- katastem nieruchomości – główny gość prof. Andrej z NUBiZNU, konsultant Banku Światowego i koordynator prac związanych z reformami katastru w parlamencie Ukrainy;

- wyceną nieruchomości – główny gość prof. Anton z NUBiZNU, konsultant Banku Światowego, kilkukrotny stypendysta programu Tołpy (ze względu na trwający konflikt i zagrożenie ze strony służb Federacji Rosyjskiej nazwiska pominięto, a niektóre imiona oraz miejscowości zostały w tym artykule zmienione).

Gośćmi honorowymi byli dziekan Wydziału Gospodarki Przestrzennej NUBiZNU prof. Taras oraz prodziekan Wydziału Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji UPWr prof. Piotr Gołuch.

Spotkanie rozpoczęło się od wystąpienie zaproszonych gości. Prezentacje dotyczyły różnych rozwiązań katastru na świecie, jego roli w gospodarce państwa oraz cyfryzacji baz katastralnych z uwzględnieniem głównych trendów reform systemu katastralnego na Ukrainie. Prof. Anton omówił z kolei podejścia do wyceny w różnych stronach świata oraz doświadczenia Ukrainy w transformacji systemu podatkowego bazującego na wartości nieruchomości. Wszystko to było wstępem do dyskusji, w której oprócz studentów z Wrocławia i Kijowa wzięli udział pracownicy UPWr specjalizujący się w poruszanej problematyce – dr inż. Agnieszka Stacherzak oraz dr inż. Jakub Szczepański. Mnie przypadło w udziale tłumaczenie symultaniczne wystąpień poszczególnych prelegentów, aby studenci i uczestnicy z zagranicy mogli w pełni wykorzystać potencjał międzynarodowej wymiany.

• Sytuacja po 24 lutego

Jeszcze przed wybuchem wojny władze NUBiZNU podjęły działania, których celem było zabezpieczenie majątku uczelni. Zabezpieczona została najważniejsza infrastruktura, a akademiki dostosowane do przyjęcia uchodźców. Większość studentów wróciło do domu. W akademikach pozostało tylko ok. 40 osób, któ-

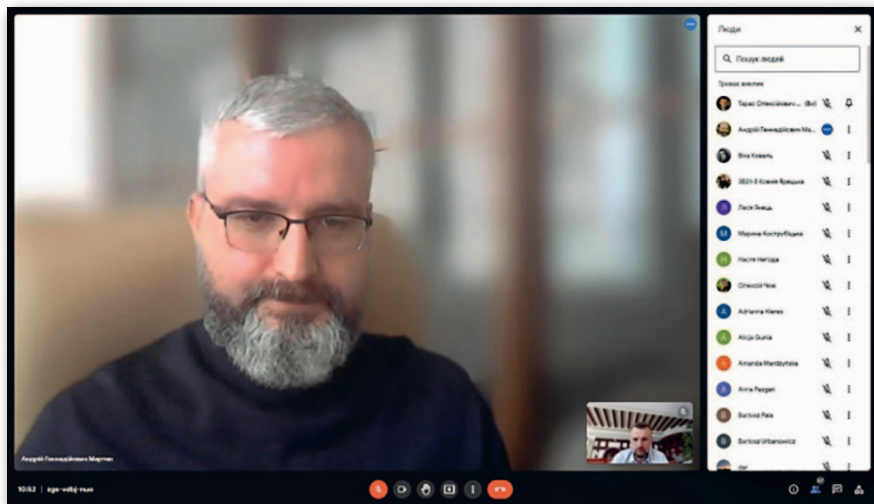
re nie mają się gdzie udać. Schrony pod akademikami zostały sprawdzone i udostępnione mieszkańcom Kijowa. Zajęcia zostały zawieszono do 14 marca, a nauczyciele akademicy zostali poproszeni o pozostawanie w gotowości do podjęcia nauki zdalnej. Sytuacja osób związanych z NUBiZNU, z którymi mam lub miałem kontakt, jest bardzo różna.

- **Taras** (profesor, dziekan) i **Anatolij** (prezydent stowarzyszenia geodetów urzędzeniowców rolnych). Wraz z rodzinami są około 30 kilometrów na południe od Kijowa – we wsi w okolicy Białej Cerkwi. Wspólnie zaciągnęli się do Obrony Terytorialnej. Patrolują okolicę, chroniąc ludność cywilną przed dywersantami i maruderami armii rosyjskiej. Sytuacja jest napięta, gdyż nieopodal znajduje się lotnisko będące miejscem desantów i krwawych walk. Łączność z nimi jest utrudniona. Z ostatnich przekazów wynika, że czują się dobrze. Mam nadzieję, że się wkrótce spotkamy.

- **Andrej** (profesor). Na początku agresji wywiózł żonę z dziećmi na północ od Kijowa. Nie zdążył ewakuować rodziców – zostali w Kijowie na osiedlu przy drodze na lotnisko Boryspol. Po tygodniu, gdy rosyjskie czołgi zaczęły regularnie jeździć pod oknami, Andrej z żoną i dziećmi wyjechał na południe. Po trzech dniach drogi jest obecnie pod mołdawską granicą w domu przyjaciela – geodety miejskiego. Po dwóch tygodniach udało mu się w końcu ewakuować rodziców z Kijowa.

- **Anton** (profesor). Po pierwszych bombardowaniach opuścił Kijów i wraz z rodziną ewakuował się pod rumuńską granicę. Po 2 tygodniach przewiózł żonę z dwójką małych dzieci do Polski – są we Wrocławiu w domu geodetki. Anton pozostał na Ukrainie.

- **Irena** (doktor). Po wybuchu wojny przebywała w domu pod Irpieniem.

Prof. Andrej podczas wykładu z zakresu katastru, 21 stycznia br.

Fot. NUBiZNU

Fot. z archiwum Olgierda Kempy

Dziekan Wydziału Gospodarki Przestrzennej NUBiZNU prof. Taras oraz prezydent stowarzyszenia geodetów urzędniowców rolnych Ukrainy dr Anatolij. Powyżej: podczas konferencji z okazji 25-lecia Wydziału Gospodarki Przestrzennej we wrześniu 2021 r., po lewej: w marcu 2022 r. po agresji Rosji na Ukrainę i przystąpieniu do Obrony Terytorialnej

satelickich, takich jak Irpeń, Bucza, Gostomel, Makarow, Stojanka, oraz w niektórych miejscowościach obwodu czernichowskiego, gdzie w ostatnich dniach doszło do katastrofy humanitarnej.

Na pozostałych uczelniach kształcących w zakresie geodezji jest różnie. Na zachodzie kraju nie występują większe trudności; im dalej na wschód, tym sytuacja staje się bardziej krytyczna. W Charkowie przed wybuchem wojny geodezję wykładano na czterech uczelniach. Dwie z nich były wiodącymi placówkami w Ukrainie. Teraz ich infrastruktura legła w gruzach.

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu stara się angażować kolegów z Kijowa w prace uczelni. Zależy nam na podtrzymywaniu stałego kontaktu. 16 marca wykład z zakresu katastrof nieruchomości na świecie przeprowadził z Ukrainy prof. Andrej. Przebywająca we Wrocławiu Irena odbywa na UPWr staż.

Z pozostałymi koleżankami i kolegami utrzymujemy kontakt. Jesteśmy w gotowości, aby w razie potrzeby szybko pomóc w ich ewakuacji do Wrocławia. 22 marca został zorganizowany konwój do Kijowa – zawiózł leki do szpitala dziecięcego w Kijowie oraz niezbędne rzeczy do domu dziecka w Białej Cerkwi. Pracownicy UPWr pomogli w zbiorce darów. Tym samym konwojem udało się dostarczyć pomoc naszym kolegom pozostającym w Kijowie i na południe od miasta.

Dr inż. Olgierd Kempa

Instytut Gospodarki Przestrzennej
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Większość rozmów prowadziliśmy, gdy chowała się w piwnicy. Kiedy wojska rosyjskie były już blisko, lasy wokół wsi zostały zaminowane, most wysadzony, a ostatnią przeprawę przed wysadzeniem dzielił jeden rozkaz – Irena opuściła swoją miejscowość. Po trzech dniach wraz z synem dotarła do Wrocławia. Są już bezpieczni. Mieszkają w hotelu udostępnionym nauczycielom z Ukrainy przez władze UPWr. Dzień po ich przybyciu sąsiednia wioska została zbombardowana. Mąż, który został pod Irpieniem, pokazywał rakiety lecące nad ich domem.

•**Ruslan** (doktor). Początkowo przebywał w Kijowie. Gdy konflikt zaczął się przedłużać, a pobyty w schronie stały się niechcianą normą – ewakuował się na południe w rodzinne strony. Ostatnia wiadomość: „Dopóki u nas jest jako tako normalnie, będziemy się trzymać. Jak będzie bardzo źle, rozważymy ewakuację dalej”.

•**Piotr** (doktor). Złożył przysięgę – zaciągnął się do regularnego wojska. Żonę przez polską granicę ewakuował do znajomych we Włoszech. W ostatniej wiadomości życzył nam rychłego spotkania w wolnym Kijowie. Kontakt się urwał.

• Utrzymujemy kontakt i pomagamy

Po 14 marca na uniwersytecie w Kijowie podjęta została próba wznowienia nauki zdalnej. Sytuacja w zakresie szkolenia geodetów na Ukrainie jest teraz niezwykle trudna. Wielu studentów nie jest w stanie fizycznie uczestniczyć nawet w kształceniu na odległość, przebywając w piwnicach i schronach przeciwbombowych. W związku z ciągłymi atakami rakietowymi na ukraińskie miasta kondycja psychiczna części z nich jest bardzo słaba. Ze znaczną liczbą osób nie ma kontaktu od rozpoczęcia nauki zdalnej. Nie wiadomo, czy żyją, gdzie przebywają i jak się czują. Szczególnie trudna sytuacja panuje na przedmieściach Kijowa – w miastach